

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

VII. Societatis Iesu, in monte Martyrum, omen sparge[n]di ab ea sanguinis,
& rendarum persecutionum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

non solum fortiter steterint, sed illa etiam promouere adiungendis sibi fodalibus impensè contenderint. Accessit quoque nouus animo vigor, & perspiciendi acumen in literis. Doctrinarum enim apparatu in multorum salutem instruendo crescere visa est intelligendi vis, ex desiderio agendi. Alij certè sunt operæ successus in Dei honorè literis insumptæ; alij in pabulum sterile, inanis curiositatis. Prior illa laborem per se ancipitem in æterni præmij meritum transmutat (quod palmaris chimicæ genus est) facitque ut duretur in eo constantius: sed præter hæc à patre luminum, cuius denique interest sibi famulantibus adesse, insolitis radiis perfusa cognitionem abditorum quæ inuestigabat assequitur. De hac sui deuotione à patribus congregatis peracta, quæ Societatis conceptus fuit, Societatis mater Lutetia dicta est: quod præter alios auctores testatur inscriptio areæ insculpta lamina, quæ ut esset magis conspicua in superiori templi Martyrum æde affixa est, sub quo Patres vota ediderant, eius verba sunt.

D. O. M.

Siste spectator, atque in hoc Martyrum sepulchro, probati Ordinis cunas lege. Societas Iesu quæ S. Ignatium Loyolam Patrem agnoscit, Lutetiam Matrem, anno salutis MDXXXIV. Augusti XV. hinc nata est: cum Ignatius, & socij, votis sub sacram synaxim religiosè conceptis, se Deo in perpetuum consecrarunt, ad maiorem Dei gloriam.

Quæ res etiam mouit Ludouici decimi tertij piam mentem ut daret supplices ad Gregorium XV. prolixas, & manu propria literas de referendo inter Sanctos Ignatio, sibi que honori futuram duceret, quam inde Societas ductura erat dignitatem, utpote domi suæ nata; & res sua. [Regno, inquit, meo hoc decus obtigit ut tantus Dei seruus in almam hanc meam veniret, Lutetiam, ad comparandas sibi scientias, lectisque in ea sociis in æde sacra ad montem Martyrum. Societatem suam inchoaret.]

VII. Liceat tantisper hinc mihi digredi, lectorémque ad duo aduertere quæ & intra lineas futura, & placitura non dubito. Vnum est nascentis Societatis locus; alterum tempus. Primum quod attinet, haud sine arcano Dei nutu, Ignatium, & suos ad destinatum vbique prouidè gentis, factum existimo, ut inter innumera, foris, & in vrbe Parisiis templa, Montis Martyrum omnibus anteferet, manifesto, ni fallor præfagio, affectiones
ceeli

cœli ac superum in Societatem consentaneas fore, loco eius natali, & fundendi sanguinis prodigam, ac perpeffione mascula excitandarum in se tempeffatum, Martyrum omni responfuram & tenemus euentus, omnis huius claros interpretes; nam lapfo vix sæculo, supra trecentos hodie cenfemus, qua ferendo in ethnicis Chrifto qua propugnando inter hæreticos, lentis ignibus coactos diu mori, præfocatos mari, quadratim diffectos, confixos telis, & lanceis, fuffixos in crucem, capite truncatos, aquis vel congeliantibus extinctos, vel ardentibus necatos, veneno, laqueo, foffa (tormenti apud Iapones genus) crudeliffimè confumptos. Iam quidem ipfa ad excolendos Indos paratura iter & Martyrium longum eft, vita inter fauas furentis tempeffates, & iacentis Oceani pertinacem languorem arumnofiffima: nauigationes infinita, zona torrentis æftus vix tolerabiles, populorum immanitas barbara, linguarum difficillimarum fastidij plena; refugique horroris difciplina; ferina interdum in fubterraneis, in antris, fyluisque habitatio, victus coctæ orizæ breuis, poft hæc mortes non raro, tam ingeniofa in cruciatus fauitiæ, vt in iis mors ipfa gratiæ loco fit. Hæc nihilo feignius perrumpit fpargendi pro Chrifto defiderium sanguinis, quod fuo ab ortu hauit Societas, tam quidem fortiter, & latè per eius filios graffatum, vt tanti huius boni aucupandis apud Indos occafionibus, illorum bona pars, fi modo finatur, defertura fit Europam.

Iam fi diras infectationes mente repetimus quas Societas paffa eft, haud fcio an vllum in ordinem res duæ conuenerint, adè inter fe non modò diffitæ, verum etiam prorfus oppofitæ, tot, in quâ fequaces habuiffent, tot infectatores, tot exceptâ locis, tot eiectâ: tam multis & linguis, & calamis in publica commoda locutam tam multis, affenfu publico laceratam. Eius hiftoriam qui leget, creuiffè comperiet, vt duce olim Nehemia, reftitutos Ierufalem muros, cum manu altera, trullam, & malleum opifex; arcum, & lanceam altera moueret; illa operi faciendo, hæc ab hoftis impetu defendendo. Illata Gentibus Euangelij lux; difputationes, & libri aduerfus omnes hærefeonefctas, propugnatio Synodi Tridentinæ, tum in fidei dogmatis, tum in morum inftauratione; defenfa auctoritas fummi Pontificis; promulgatus emendati Calendarij vfus, & his fimilia, Societatem quot locis expulerunt: Iaponia, Sinis, Æthiopia, Congo, Anglia, Scotia, Tranfylvania, Hungaria, Liuania, Bohemia, Belgio, Gallia, Grizonibus; additis fæpius probrofi exilij decretis, columnis, & pyramidibus ad æternandâ infamiam, cõmuni ad ludibrium, & vituperium adplaufu; addiitione etiam nostrarum & domorum, & vitæ, in direptionem, & furorem populi, contra nos debacchantis. Vulgati deinde aduerfus Societatem, omnis generis libri, hiftorici, Poëtici, fabulofi, mercuriales, cenforij, forenſes, prouocatorij, Satyrici, Philippici, etiam, fi fuperis placet, prophetici, & qui non? certe bibliothecam foli occupaturi fint benè grandem. Quod à me tam certò fcribitur, vt ante annos quadraginta, prodeunte primum Petri Ribadenairæ manu, fcriptorum

guinis, &
rendarum
persecutio-
num.

VIII.

Electionibus,
& famosis
libris exag-
tata Societas